

DN:o TRE:2994/10.03.01/2023

Digita Oy toteaa vastineenaan seuraavaa 20.6.2023 jätettyyn muistutukseen.

Yleistä

Masto on pyritty viemäänkin jo mahdollisimman kauas olemassa olevista asutuksista radioverkon kuuluvuuden sallimissa rajoissa. Tukiasemapaikka on lähimmistä asutuksista mainitun n. 150 metrin päässä. Kyseinen etäisyys kaupunkialueella on poikkeavan paljon verrattuna yleiseen ja keskimääräiseen mastojen sijoitteluun taajama-alueella suhteessa asutukseen. Mastojen täytyy sijaita asutuksen lomassa tai sen välittömässä läheisyydessä, koska ne tuottavat palvelua alueella asuville, työskenteleville ja liikkuville ihmiselle. Tehokas ja laadukas peittoalue on 500-1000 metrin säteellä mastosta. Sähköisen viestinnän palvelut ja siihen liittyvä viestintäverkko on esitetty perusteeksi poikkeamishakemuksen erityiseksi syyksi.

Laki sähköisen viestinnän palveluista, I OSA, YLEISET SÄÄNNÖKSET, 1 luku, 1 §, Lain tavoitteet;

Lain tavoitteena on edistää sähköisen viestinnän palvelujen tarjontaa ja käyttöä sekä varmistaa, että viestintäverkkoja ja viestintäpalveluja on kohtuullisin ehdoin jokaisen saatavilla koko maassa. Lain tavoitteena on lisäksi turvata radiotaajuuksien tehokas ja häiriötön käyttö sekä edistää kilpailua ja varmistaa, että viestintäverkot ja -palvelut ovat teknisesti kehittyneitä, laadultaan hyviä, toimintavarmoja ja turvallisia sekä hinnaltaan edullisia. Lain tavoitteena on myös turvata sähköisen viestinnän luottamuksellisuuden ja yksityisyyden suojan toteutuminen.

Toimiva infrastruktuuri ja sähköiset palvelut kuuluvat nykyaikaiseen yhdyskuntarakenteeseen, joten tukiaseman vaikutuksesta mahdollisesti asuntojen arvoon ei voida tehdä johtopäätöksiä.

Terveysvaikutuksista

Operaattorit noudattavat tukiasemarakentamisessaan maamme lakeja ja muita määräyksiä, jotka koskevat tätä toimintaa. Niihin kuuluu myös tukiasemien sähkömagneettista säteilyä säätelevät määräykset ja lait. Niiden valvontaa hoitaa sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalaan kuuluva asiantuntijaviranomainen Säteilyturvakeskus, STUK.

Suomen väestön radiotaajuisen säteilyn altistuksen rajat on säädetty Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksessa 1045/2018. Altistuksen rajat perustuvat kansainvälisiin riippumattomien asiantuntijajärjestöjen ICNIRP:in ja WHO:n suosituksiin.

<https://finlex.fi/data/sdliite/liite/6942.pdf>

STUK:in julkaisussa STUK-TR 16, <http://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/126571/Kannala-STUK-TR-16.pdf?sequence=1&isAllowed=y> todetaan mittaustuloksiin nojaten, että radiotaajuiselle säteilylle altistumisen määrä tukiasemien lähellä olevissa asunnoissa oli enimmillään noin puoli prosenttia enimmäisarvosta. Väestölle tukiasemia merkittävämpi radiotaajuisen säteilyn lähde on matkapuhelin, etenkin jos puhelin on korvalla. Huonossa mobiilikentässä matkapuhelimen radiotaajuinen säteily on korkeampi kuin hyvässä. Toisin sanoen puhelin käyttää sitä suurempaa lähetystehoä, mitä kauempana tukiasemasta sen on.

Matkaviestintukiaseman radiotaajuista säteilyä koskevat enimmäisarvot voivat ylittyä muutamien metrien etäisyydellä suoraan tukiasema-antennin edessä. Radiotaajuinen säteily on merkittävästi heikompaa muihin suuntiin, kuten suoraan alaspäin. Antennit sijoitetaan mastoon n. 30-40 metrin korkeuteen, eikä niiden lähelle ole vapaata pääsyä. Tukiaseman radiotaajuiselle säteilylle altistuminen pienenee nopeasti etäisyyden kasvaessa. Näin ollen tukiasemasta ei koidu väestölle vaaraa. Altistuminen 100 metrin päässä mastosta on kaukana asetetuista enimmäisarvoista. Nykytiedon mukaan tämän tasoisesta altistumisesta ei aiheudu minkäänlaisia haitallisia terveysvaikutuksia. Lisää tietoa STUK:n www-sivuilta: <https://www.stuk.fi/aiheet/matkapuhelimet-ja-tukiasemat/matkapuhelinverkko>

Maisema ja kaavoitus

Masto on nk. mastopylväs (ei haruksia) ja se näkyy kauempaa maisemassa neulamaisena kohteena. Taajama- ja kaupunkikuvassa on yleisesti muitakin vastaavia maisemassa näkyviä objekteja. Sähkölinjat, suuret valaisinpylväät, mainospylonit jne. Seuraavalla sivulla kuvat Turvesuonkadulta ja Suokorvenkadulta, joissa näkyy mm. suurjännitelinja ja sen kannatinmastoja ja mainospyloni.

Osasta lähimmistä asutuksista näkymäsektorit ovat myös osin puuston ja hallirakennuksien takana, jotka osittain estävät mastoa tai sen tyviosaa näkymästä.

Muistutuksessa vaihtoehtoiseksi paikaksi esitellystä sijainnista masto tulisi näkymään jollekin toiselle suunnalle-asutukselle päin. Titry ry:n tontille masto sijoittuu alueelle jossa on palvelu-, liiketila-, teollisuusrakennuksia ja varikkoalueita. Tällainen ympäristö on maston sijoittamiseen luontevaa. Lisäksi nykyinen paikka on valittu maanomistajan kanssa ja tarkkojen mittausten mukaan. Useiden kymmenien - sadan metrin siirto kaupunkialueella on hyvinkin kriittinen tukiaseman sijainnille.

Maston rakentamiselle on tarve jo nykyisellään/tällä hetkellä poikkeamishakemuksessa ja sen liitteissä esitettyjen matkaviestinverkon peittoalue-, kuuluvuus- ja kapasiteettitarpeiden vuoksi. Tämän vuoksi ympäröivien alueiden kaavoitusta ei ole mahdollista odottaa ratkaisuksi tälle asialle.

Viimeisellä sivulla on esitetty havainnepiirros eri mastotyypeistä. Esim. Ryydynpohjan-Lielahden alueita halkovan suurjännitelinjan pylväät ovat massiivisempia ja näkyvämpiä maisemassa.

Huom. Poikkeamishakemuksen MRA64§:n havainnekuviissa antennimaston väri oli valkea. Todellisuudessa se on sinkin harmaa (asennusvaiheessa kirkas) ja parin vuoden kuluttua se patinoituu tumman harmaaksi ja näkyy taivasta ja horisonttia vasten vähemmän.

Esimerkkikuvia lähialueen maisemassa näkyvistä kohteista

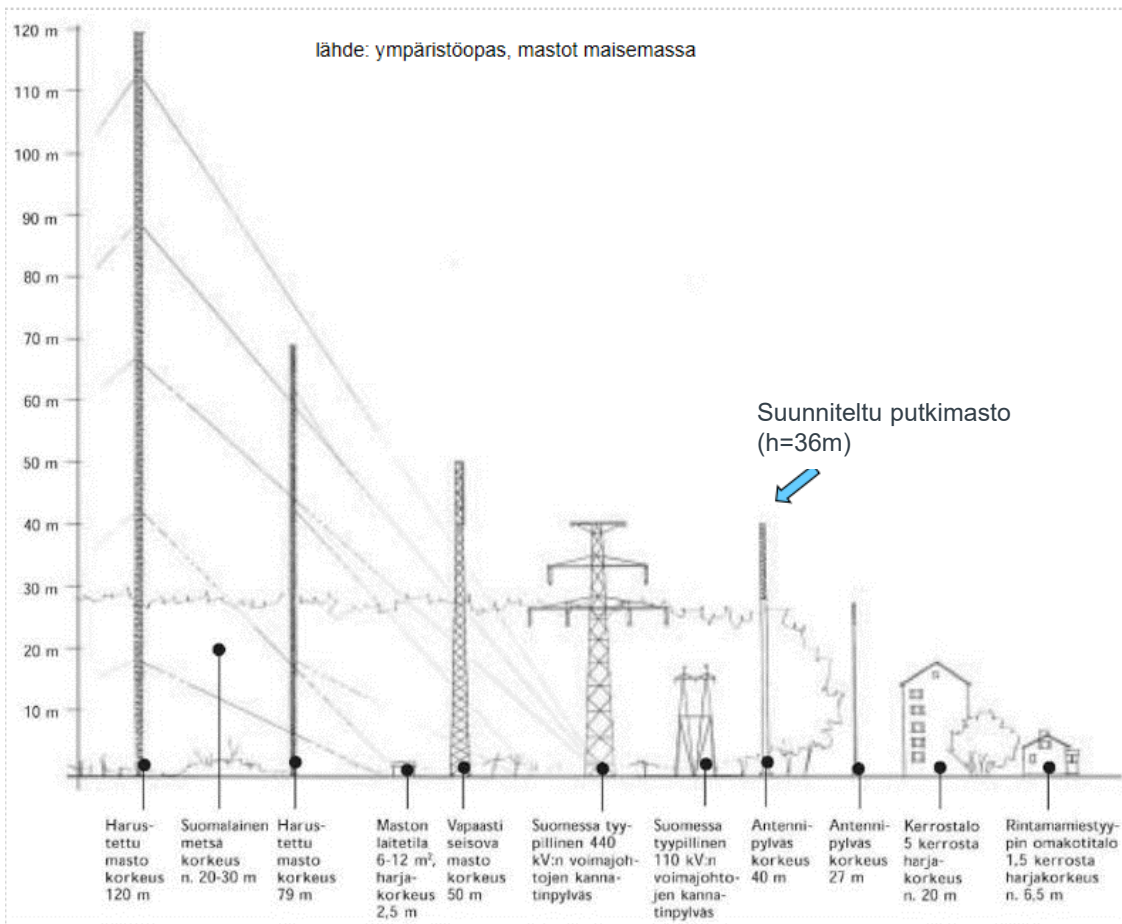

Turvesuonkadulta

Suokorvenkadulta

Mastot maisemassa piirustus, esimerkki vastaavasta toteutetusta ratkaisusta

Esimerkkikuvia rakennetuista mastoista

Kuva 1. Erilaisia mastotyyppejä mittakaavallisessa vertailussa. Piirros Emilia Weckman.